

Kościół Śląska Cieszyńskiego. Część 25/16 - Kościół Zbawiciela w Dębowcu

Data publikacji: 19.06.2016 7:50

Kilka tygodni temu przyglądaliśmy się historii miejscowej parafii katolickiej. W naszym cyklu nie mogło jednak zabraknąć również wzmianki o ewangelickiej społeczności śląsko-cieszyńskiego Dębowca.

□

Ewangelicka Gmina Szkolna powstała w Dębowcu w drugiej połowie XIX w - tuż po okresie kontrreformacji. Jej zadaniem było założenie i utrzymywanie szkoły wyznaniowej. Objęła ona swoim zasięgiem sąsiadujące wsi: Kostkowice oraz Iskrzyczyn. Inicjatorem przedsięwzięcia był ówczesny wójt Dębowca – Jerzy Zabysztra

W 1869 r., po wejściu w życie ustawy o szkolnictwie ludowym. Szkoła wyznaniowa została przekształcona w szkołę publiczną, utrzymywaną przez gminę polityczną. Po tej zmianie, szkołom w Dębowcu nadano numery: dawna szkoła katolicka otrzymała numer 1, ewangelicka numer 2. Pomimo upublicznienia, szkoła numer 2 była w dalszym ciągu szkołą o charakterze ewangelickim, ze znaczącą przewagą dzieci wyznania ewangelickiego i ewangelickim nauczycielem.

Publiczna szkoła ludowa nr 2 mieściła się w budynku będącym własnością gminy szkolnej aż do 1908 r. Wtedy obie szkoły przeniesione zostały do nowego budynku i utraciły swoje numery. Budynek „starej” szkoły - wybudowany w 1856 r. - służył społeczności ewangelickiej jeszcze przez wiele lat. Obecnie położony jest przy ul. Cieszyńskiej nr 8.

W 1654 roku Komisja Religijna zamknęła kościół ewangelicki. Przez ok. 200 lat mieszkańcy Dębowca byli chowani na wspólnym cmentarzu dla obu wyznań. Był on położony wokół drewnianego kościoła, po wschodniej stronie drogi Dębowiec – Gumna, nad brzegiem rzeki Knajki. W 1857 roku dokonano konsekracji murowanego kościoła katolickiego, w jego pobliżu urządzono nowy cmentarz.

W tym czasie ewangelicy postanowili założyć własny cmentarz. Najbliższe zbory ewangelickie znajdowały się wtedy w Cieszynie, Drogomyślu i Goleszowie, dlatego powołano Ewangelicką Gminę Cmentarną, której zadaniem było założenie i utrzymywanie konfesyjnego cmentarza.

Właściwe miejsce wyznaczono w centrum wsi w pobliżu szkoły.

W 1869 roku została wybudowana niewielka (50 m²) kapliczka cmentarna. Prawdopodobnie nie odprawiano w niej nawet nabożeństw żałobnych, gdyż nie mieściła gromadzących się uczestników pogrzebów. Dopiero w 1912 roku, na miejscu kapliczki wzniesiono trzykrotnie większą kaplicę, w której oprócz nabożeństw pogrzebowych odbywały się początkowo tylko dwa nabożeństwa niedzielne w ciągu roku.

W wieży kaplicy zawieszono trzy dzwony. Rozbrzmiewały one rankiem, w południe i o zmierzchu każdego dnia, przed rozpoczęciem po zakończeniu nabożeństw, w chwilach szczególnych, w czasie wielkiego zagrożenia, a także wtedy, gdy odchodzili ludzie. Tak było zawsze w czasie pokoju.

W 1937 r. w kaplicy zainstalowano organy, wykonane przez Pawła Sikorę, miejscowego stolarza samouka. Warto dodać, że mężczyzna dokonał rzeczy nadzwyczajnej, budując organy, które zwykle wykonywane były przez specjalistyczne firmy. Koszty pokryło w całości miejscowe Koło Związku Polskiej Młodzieży Ewangelickiej.

Cmentarz ewangelicki był powiększany dwukrotnie – w 1897 i 1964 roku. Dziś zajmuje powierzchnię 44 arów. Od 1993 roku kaplica w Dębowcu nosi nazwę Kościoła Zbawiciela. W 2000 roku kościół rozbudowano, dzięki czemu liczba miejsc siedzących powiększyła się w nim ze 170 do 230.

W 2006 roku przystąpiono do budowy nowego Domu Zborowego. Pięć lat później gotowy budynek oddano do użytku. Obiekt mieści: dwie sale zebrań, mieszkanie służbowe, kancelarię oraz zaplecze kuchenne. Wspólnota ewangelicka - na obszarze działania dawnej gminy szkolnej i cmentarnej - liczy obecnie około 700 osób.

Ewangelicki Kościół Zbawiciela w Dębowcu

ul. Cieszyńska
43-426 Dębowiec

[POPZEDNI ARTYKUŁ Z SERII](#)

PD